

Конференція трудового колективу: "В єдності наша сила!"

Гасло "В єдності наша сила!" визначило основний настрій Конференції трудового колективу КПІ ім. Ігоря Сікорського, яка відбулася 17 квітня 2025 року в Центрі культури та мистецтв університету. На порядок денний конференції було внесено три питання: 1) звіти ректора, голови профкому, голови профкому студентів університету про роботу та виконання Колективного договору з квітня 2024 року до квітня 2025 року; 2) укладання Колективного договору на 2025-2030 рр.; 3) різне.

Як повідомив, відкриваючи конференцію, голова профкому Юрій Веремійчук, делегатами конференції було обрано 580 науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників, що становило 75,3% від усіх обраних; від інших працівників університету було обрано 70 осіб, або 9,1% від усіх делегатів; здобувачів вищої освіти – 120 осіб, тобто 15,6% від усіх делегатів, причому 82 особи обрано від студентів. На момент відкриття засідання для участі в ньому зареєструвалося 585 делегатів при квоті в 514 осіб. Головував на засіданні перший проректор Михайло Безуглий.

Учасники конференції вшанували пам'ять тринадцяти київських політехніків, які віддали свої життя в боях за незалежність і територіальну цілісність України впродовж 2024 року; розглянули виконання Колективного договору за період з квітня 2024 р. до квітня 2025 р., Угоди з охорони праці і Колективний договір між адміністрацією та профкомом студентів за період з квітня 2024 року до квітня 2025 року; схвалили діяльність ректора і профспілкових комітетів університету в минулому році; затвердили Колективні договори на наступні п'ять років – на 2025-2030 роки. В "різному" делегати розглянули і ухвалили рішення про внесення змін до Правил внутрішнього розпорядку, затвердження нового складу комісії з трудових

Анатолій Мельниченко

спорів та комісії з соціально-правових і житлових питань та інші.

Першим на трибуну вийшов ректор КПІ ім. Ігоря Сікорського Анатолій Мельниченко. "2024 рік став для нашого університету роком чергових випробувань, змін і, водночас, періодом підтвердження його важливої ролі в житті країни. Повномасштабна війна в країні триває вже четвертий рік поспіль і наш колектив продовжує гідно реагувати на виклики, які вона при-

Михайло Безуглий, Юрій Веремійчук та Ігор Степанюк

несла, – це були перші слова його доповіді і головна думка, яка червоною ниткою пронизувала всі її розділи. – КПІ демонструє приклад стійкості, допомагаючи державі вистояти сьогодні та готуючись до масштабного відновлення країни в майбутньому". Далі він дав ґрунтовний аналіз діяльності університету впродовж останнього року за усіма визначеними його Статутом напрямками, окремо зупинився на виконанні кожного розділу Колективного договору і розповів про заходи, які для цього вживалися.

Звітні доповіді про результати роботи та виконання Колективного договору за

період з квітня 2024 р. до квітня 2025 року голови профкому університету Юрія Веремійчука та голови профкому студентів університету Ігоря Степанюка стосувалися начебто й суто профспілкових питань, але, з огляду на специфіку профспілкової роботи, були безпосередньо пов'язаними з перебігом усього життя багатотисячного університетського колективу. З текстами однієї та другої ми знайомимо читачів у цьому номері.

Після доповідей із залу пролунало кілька запитань і пропозицій, що стосувалися організації подальшої роботи університету та його підрозділів, які будуть враховані.

Насамкінець слово взяв голова Київської міської організації профспілки працівників освіти і науки України Олександр Яцунь – він брав участь у роботі Конференції як гість. Голова міської профспілки освітян запропонував оцінити роботу ректора і профспілкових комітетів університету позитивно. Він також розповів, як вирішити проблему забезпечення Єдиних квитків для студентів-сиріт, про яку згадав у своєму виступі Ігор Степанюк, про те, що для цього робиться на рівні міської організації і що Профком студентів варто зробити спільно з профспілкою освітян Києва. Окрім того, Олександр Яцунь повідомив делегатів, що з перших днів повномасштабної війни діяльність Київської освітянської профспілкової організації набула ознак волонтерства: "Станом на сьогодні, співпрацюючи і допомагаючи Збройним Силам України, а саме 12-й бригаді "Азов", 152-й егерській бригаді та прикордонникам, освітяни Києва, в тому числі й ви (тобто київські політехніки), зібрали і передали нашим воїнам вже 320 ударних і розвідувальних дронів на загальну суму 23 млн гривень. І марафон допомоги продовжуватиметься до повної, остаточної Перемоги".

Фото В. Школьного, С. Нечая

Делегати Конференції трудового колективу

Звіт голови Профспілкового комітету КПІ ім. Ігоря Сікорського Юрія Веремійчука про виконання Колективного договору за період з квітня 2024 до квітня 2025 р.

Шановні делегати Конференції трудового колективу, працівники та здобувачі вищої освіти університету, запрошені!

Сьогодні Конференція трудового колективу підбиває підсумки роботи, виконання Колективного договору і визначає вектор розвитку університету на наступний період.

Традиційно на Конференціях трудових колективів ми оцінюємо роботу за минулий період, але сьогодні колектив аналізує та оцінює зміни і результати роботи зокрема за період з липня 2024 року по сьогоднішній день. Слід відверто зважити на стан університету та історичний проміжок, у який змінилась управлінська команда.

На початку навчального року незвично зросла кількість різноманітних запитів щодо проблемних (у лапках) питань. При цьому дивним видалося те, що предметом запитів від різних фізичних, юридичних осіб, а також громадських організацій стали питання, добре відомі в університеті та за його межами впродовж останніх 5-ти років. Але університет відповідально поставився до цих запитів. Інформація хоча і мала ризики бути викривленою та спотвореною в очах громадськості, була надана в повному обсязі та в прозорий спосіб.

В умовах війни та загальнодержавних викликів інформаційні атаки на університет були чи не найменшим злом.

Зрозумілим, але неприємним для колективів освітніх підрозділів стало приведення фінансування у листопаді 2024 року у відповідності до фактичного контингенту здобувачів.

Для всього нашого університету загалом і для технічних спеціальностей зокрема виконання державного замовлення – це найбільший ризик, якого в умовах повномасштабної війни та відтоку молоді уникнути неможливо.

Відповідно до формульного фінансування частка контингенту в розрахунку коштів складає 80%, а за умови існуючих тенденцій щодо набору за багатьма спеціальностями університету, повноцінне забезпечення наукоємних колективів кафедр, якими є більшість у КПІ, перебуває під загрозою.

Інші критерії формульного фінансування – такі, як наукова діяльність, міжнародне визнання, працевлаштування, будемо відвертими, не дають КПІ максимальних балів.

Тому поява й становлення активних і амбітних керівників кафедр, факультетів, навчально-наукових інститутів є одним із чинників збереження науково-педагогічних колективів, залучення молодих фахівців, а найголовніше – диверсифікації джерел фінансування.

Особливо це актуально з огляду на останні ініціативи Міністерства освіти і науки України для закладів вищої освіти – це переведення підрозділів, які безпосередньо не пов'язані з основною діяльністю університету, на самоокупність і самозабезпечення. У нас до таких підрозділів належать Студмістечко, Спортивно-оздоровчий комплекс, Центр культури та мистецтв, Виробничо-експлуатаційний комбінат і Центр студентського харчування. Тому процес переведення фінансування за кошти спеціального фонду пришвидшився.

Системні зміни на рівні держави, структурні перетворення в університеті, локальні проблеми та пропозиції обговорювалися з колективами підрозділів під час конференцій та зборів. Питання матеріально-технічного забезпечення, діяльності господарських служб, фінансові аспекти роботи були відверто прокумуніковані, а пропозиції щодо укріплення, громадського харчування, збільшення частки очного навчання увійшли до плану спільних дій на всіх рівнях управління університетом.

Особливо потрібно наголосити на причинах відсутності студентів в аудиторіях. До цих причин, на жаль, можна віднести незалученість керівників окремих освітніх підрозділів до створення та розширення мережі укріплень.

На одній із конференцій трудового колективу факультету питання поставила студентка, цитую: "Я вже два роки не зустрічалася зі своєю групою. Ми між собою майже не спілкуємося, не знаємо один одного. Коли у нас будуть офлайн-заняття?".

Отже, аналізуючи стан справ за цим напрямом в інших закладах вищої освіти м. Києва, ми можемо побачити чималу кількість університетів-конкурентів, де вже другий рік поспіль триває повноцінне очне на-

вчання. Отож батьки надають даним закладам перевагу при вступі.

Ці відверті тригери зобов'язують нас вийти з "онлайн-зони комфорту" і відновити повноцінне навчання, що потребує корегування графіка освітнього процесу, збільшення місць в укріпленнях та створення безпечних умов як для працівників, так і для студентів.

Кадровий голод став однією з найбільших проблем на українському ринку праці. Університети при цьому не є винятком. Ми також його відчуваємо, але не намагаємося вирішити проблему, хоча маємо значні людські ресурси в межах КПІ.

Спільно зі студентськими організаціями ми здатні забезпечити кадровий резерв у майбутньому і посилити КПІ за рахунок працевлаштування студентів. Здобувач на території кампусу може бути залучений до оплачуваної роботи в освітньому процесі, наукових дослідженнях, культурі та спорті, в адміністративно-господарських справах та в інтересах військових. Молодість та креативність здобувачів вищої освіти дозволить оновити університет. Утім, їхнє залучення потребує суттєвого зменшення бюрократичних процедур при оформленні на роботу.

Крім цього, важливим компонентом розвитку університету є збереження молодих науковців у колективі, створення умов для їхнього професійного зростання, розширення можливостей та забезпечення соціальної підтримки на всіх етапах розвитку і кар'єри.

Внутрішні інвестиції мають бути не лише в людські ресурси, а й в інфраструктурні проекти, які дозволяють надавати якісні послуги або зменшувати власні витрати.

Тому для утримання лідерських позицій нашої Альма-матер, потрібно реформувати та переосмислити підходи до роботи, а на типове питання "чому ви так робите" – не відповідати "ми так завжди робили".

Традиційно зупинюся на кількісних і якісних показниках у роботі та у ході аналізу виконання Колективного договору.

За звітний період відбулися зміни в управлінні підрозділами університету: конкурс на заміщення посад завідувачів було проведено на 17 кафедрах, також проведено конференції трудових колективів, на яких обрано 9 деканів факультетів/директорів інститутів.

Статутну діяльність профкому впродовж останнього року було спрямовано на реалізацію заходів матеріальної підтримки, соціального та правового захисту, представлення інтересів працівників у комісіях та радах університету, організацію культурно-масових та спортивних заходів і, звичайно ж, на оздоровлення працівників та їхніх дітей. Останнє є особливо важливим з огляду на дію воєнного стану та відсутність можливостей відвідати наші бази відпочинку.

За 2024 році Профкомом:

- надано грошову допомогу працівникам-членам профспілки університету на суму 6 мільйонів 923 тис. грн;
- 15 (п'ятнадцяти) працівникам, які проходять службу в лавах Збройних Сил України, та членам їхніх родин надано грошову підтримку на суму 179 тис. грн;
- 36 (тридцять шість) працівників університету, які постраждали внаслідок збройної агресії російської федерації в період дії правового режиму воєнного стану, отримали грошову підтримку на суму 351 тис. грн.

Загалом, у межах виконання пунктів 2-го розділу Колективного договору в частині соціального захисту та

матеріальної підтримки, працівникам надано грошової допомоги на суму 7 млн 453 тис. грн.

Спільно з департаментом управління справами університету Профком здійснює адміністрування лікарняних листків. Протягом звітного року, здебільшого за даними електронного реєстру, 1228 осіб оформили 4535 лікарняних листків. Кількість днів непрацездатності, оплачених за рахунок Фонду оплати праці КПІ, становила 9857 за загальною кількістю днів 34 483. У зв'язку з вагітністю та пологами 32 працівницям університету були оформлені оплачувані відпустки. За рахунок коштів Пенсійного фонду сплачено дві одноразові допомоги на поховання осіб, які не досягли пенсійного віку, у розмірі 8200 грн. У 2024 році було скеровано 4 запити до медичних установ та 5 звернень до Пенсійного фонду щодо правильності видачі та продовження лікарняних, вирішення спірних питань тощо.

У 2024 році відбулось 9 засідань Ради трудового колективу з житлових та соціально-побутових питань. На них було розглянуто 336 заяв щодо продовження тимчасового розміщення працівників і випускників університету в гуртожитках. Загалом питання, що порушувалися в цих зверненнях, вирішувалися позитивно.

До комісії з трудових спорів, яка була затверджена постановою на минулій Конференції трудового колективу, за 2024 рік звернень і заяв не надходило.

Торік Профком за рахунок власного ресурсу продовжував реалізацію програми санаторно-курортного лікування для працівників університету відповідно до медичних показників. Компенсовано придбання 39 путівок до санаторних закладів України на суму 224 тис. грн на період перебування 12-14 днів в санаторіях Моршина, Хмільника, Миргорода, Трускавця, Поляни та інших. Організаційну підтримку здійснювала комісія з оздоровлення.

У секціях та на тренувальних об'єктах Спортивно-оздоровчого комплексу за умовами Колективного договору працівникам усіх категорій продовжують надаватися безоплатні послуги згідно з погодженим графіком. Започатковано нові секції для працівників та аспірантів: з аквааеробіки, настільного тенісу, важкої атлетики. Спортивна комісія Профкому організувала і провела традиційні турніри з міні-футболу, волейболу, настільного тенісу, шахів та на підтримку Збройних Сил України.

У цьому році культурною комісією Профкому було організовано екскурсійні тури до Переяслава-Хмельницького та Білої Церкви, де працівники мали можливість відвідати музеї, оглянути архітектурні пам'ятки. Також не залишилися без уваги працівники-починаючі театрального мистецтва. У підрозділах і на рівні університету були організовані відвідування театрів м. Києва. Загалом у культурно-просвітницьких заходах взяли участь 325 працівників університету.

Пріоритетом для профспілки завжди було і є приділення уваги дітям працівників.

За оздоровчий сезон 2024 року працівники безкоштовно отримали для своїх дітей 43 путівки до таборів "Верховина" та "Карпатські зорі" в межах програми оздоровлення дітей освітян м. Києва.

Традиційним літнім відпочинком для дітей є табір у м. Грибів у Польщі, який ми організовуємо спільно з профспілками Варшавської політехніки. У 2024 році його відвідали 44 дитини наших працівників. Частка компенсації вартості послуг з оздоровлення дітей в літньому таборі склала 189 тисяч грн.

До дитячої секції з плавання долучилося 47 дітей та онуків працівників університету. За надані послуги Спортивно-оздоровчому комплексу перераховано кошти в сумі 63 тис. грн.

Традиційно дітям працівників та аспірантів університету до Нового року видавалися подарунки, придбані за рахунок коштів Профкому.

Підбиваючи підсумки, зазначу, що Профспілковий комітет під час розгляду виконання Колективного договору за минулий період констатував, що Адміністрація університету та адміністрації підрозділів дотримувалися положень Договору, і тому рекомендує прийняти звіт Адміністрації та Профкомів про виконання положень Колективного договору університету.

Роботу ректора університету Профком пропонує оцінити як задовільну.

В єдності наша сила! Слава Україні!

Фото С. Нечая

Звіт голови Профспілкового комітету студентів КПІ ім. Ігоря Сікорського Ігоря Степанюка про виконання Колективного договору за період з квітня 2024 до квітня 2025 р.

Третій рік повномасштабного вторгнення значно змінив роботу університету і Профкому студентів загалом. Але не можна постійно списувати відсутність зростання на війну, потрібно розвиватися і йти вперед. Цьогоріч у звіті, крім тих речей, які робляться постійно, ми виокремимо все те нове, що вдалося зробити, покращити, удосконалити.

Основні напрями діяльності:

- соціальний захист;
- житлово-побутова робота;
- якість освіти;
- інформаційна робота;
- культурно-спортивна робота;
- гуманітарний штаб Профкому студентів;
- зовнішні зв'язки.

Соціальний захист – пріоритетний напрям роботи. Студентам, які мають важке матеріальне становище, видається грошова допомога. Від початку вторгнення пріоритет – це допомога студентам-військовим. Але й інші проблеми нікуди не поділися і потребують фінансової підтримки. Зокрема, необхідність вирішення проблем ВПО, чий будинок постраждав від обстрілів, або тих політехніків, які потребують вартісного лікування.

Ігор Степанюк

У співпраці з фондом FoodBank Ukraine вдається отримувати продукти, які ми роздавали і продовжуємо роздавати студентам пільгових категорій.

Профком студентів постійно бере участь у роботі всіх комісій, де вирішуються студентські питання. Особлива увага – акредитації освітніх програм, розробці нової нормативно-правової бази.

Також знову актуалізується боротьба за збереження законодавчих гарантій: ми готували і готуємо звернення щодо особливостей впровадження БЗВП, все ще не вирішене питання щодо Єдиних квитків для студентів-сиріт.

НОВЕ: Після атак на енергетичну інфраструктуру в Профкомі студентів було відкрито пункт зарядки гаджетів і користування інтернетом, який заживлювався без використання генератора. Там одночасно працювали до 60 людей, під час сесії робота тривала цілодобово – все це задля забезпечення нормального освітнього процесу.

За напрямом житлово-побутової роботи Профком студентів традиційно взаємодіє з адміністрацією студмістечка та завідувачами гуртожитків.

Отож представники Профкому постійно брали участь у роботі всіх комісій з правопорушень, допомагали студентам у виправленні їх проступків. Разом з тим, реорганізація відділу виховної роботи студмістечка створює нові виклики для мешканців, а також виникають нові приводи для захисту прав студентів. Приміром, Профком не погодив розірвання угоди з шістьма мешканцями студмістечка, натомість запропоновано інші стягнення.

Варто наголосити: гуртожиток – це не просто послуга розміщення для студентів, а ще й важливий фактор вибору університету для абітурієнтів.

НОВЕ: Ще важливішим фактором є наявність укріплень, тому активісти студентського Профкому регулярно долучаються до будівництва укріплення в 11-му гуртожитку і готувати продовжувати це робити. Це необхідно ще й тому, що без виходу максимальної кількості студентів хоча б на змішане навчання про розвиток не може бути і мови.

Також Профком студентів організовував і проводив спільно зі студмістечком культурні заходи, а після реорганізації відділу виховної роботи – і самостійно.

Також підтримуємо в прийнятному стані спортивні майданчики на території студмістечка, долучалися до відновлення спортзалу в 20-му гуртожитку.

Культурно-масова робота потрібна студентам навіть нині, в часи війни. Це не лише дозволяє їм відволіктися від негативу, відпочити, але й забезпечує можливість залучення коштів на благодійність.

Заходи, які торік проводилися вперше, цього року вже стали традиційними, а деякі й перетворилися на наш бренд.

Отож кількість учасників Професту, Дня несамотніх та інших активностей зростає.

НОВЕ: Цього року ми відновили проведення тематичних вечірків: заходи збирають до 400 учасників, і під час кожного вдається залучити від 20 до 40 тисяч грн для допомоги військовим – на це спрямовується весь прибуток.

Спортивна робота теж розвивається. Проведено вже другу Спартакіаду КПІ, участь у якій взяли всі факультети. Також намагалися ресурсно підтримувати студентські збірні команди – придбанням і брендуванням форми.

НОВЕ: Особливе місце займають шахи: створено шаховий клуб, студентська збірна КПІ – знову здобула титул Чемпіона Києва і Чемпіона України. До речі, за 10 днів вона знов захищатиме свій титул. КПІ стає шаховим центром Києва, і не тільки його.

Інформаційна робота – це той напрям, у якому завжди потрібно активно працювати. Якщо ти не говориш про свою роботу, не розповідаєш про неї, не рекламуєш себе – вважай, що роботи не було. І це стосується всіх нас. Для комунікації ми використовуємо сайт Профкому студентів, групу у Фейсбук, канал в Телеграм, сторінки в Інстаграм і Тік-Ток. Інформресурси допомагають студентам дізнаватися про актуальні новини, отримати консультацію, залучити підтримку для військових.

Постійно відстежуються звернення через сайти, боти зворотного зв'язку та особисті повідомлення, тематика яких дуже різноманітна – від матеріальної підтримки до пошуку зниклих на Поляні першокурсників.

НОВЕ: для підвищення впізнаваності бренду було зроблено брендбук Профкому студентів, тепер всі публікації публікуються в єдиному стилі. Результат – збільшення охоплення, формування іміджу Профкому студентів.

Гуманітарний штаб – один з найважливіших напрямів роботи студентської профспілки тепер. Не збавляємо темпів і навіть зростаємо за певними напрямками. Про це свідчать результати роботи:

1. Придбання обладнання для студентів та працівників, які залучені до СОУ. Станом на сьогодні придбано спорядження більше ніж на 1,4 мільйона грн. З них майже 170 тисяч грн – це профспілкові кошти. Дрони, прилади нічного бачення, ремонт тягачів – це те, що завдяки донатам отримували від нас військові. Також чимало запитів були закриті у співфінансуванні з Благодійним фондом підтримки ЗСУ "Київський політехнік", за що ми їм дуже вдячні.

2. Гуманітарна підтримка цивільних. Постійні збори і передача гуманітарної допомоги, також у співпраці з фондом FoodBank Ukraine було зібрано майже 20 тонн продуктових наборів.

3. Окопні свічки. За звітний період було виготовлено більше 6000 цих мініобігрівачів силами більше 100 КПІшників-волонтерів (і не лише КПІшників).

4. Виготовлення подовжених антен вже стало поточною роботою. Сотням військових було безкоштовно передано більше 5000 "хвостів" майже на 3 млн грн.

5. **НОВЕ:** ми допомагаємо у виготовленні виносних антен-"павуків", і саме по них було встановлено вже третій рекорд України: волонтери-КПІшники, від першокурсників до ректора, за добу виготовили 175 виносних антен і 503 хвости.

Напрямок зовнішніх зв'язків успішно розвивається. Ми перейшли від просто підписання документів до реальної взаємодії.

НОВЕ: маємо три університети-партнери – ЛНУ, ТНПУ та ПДТУ. Це – обмін досвідом, важливі інсайди для нас. Організували спільний збір серед п'яток ЗВО "Ланцюг Єдності", під час якого вдалося залучити 90 тисяч грн на виготовлення антен до рацій, що в разі збільшує ефект допомоги.

Також ми співпрацюємо з фінською організацією TF, яка після візиту до Києва збрала 1500 Євро на виготовлення окопних свічок. Це все дає змогу презентувати КПІ також на міжнародну аудиторію.

Дякуємо всім, хто платить профвнески.

Дякуємо всім, хто жертвує кошти.

Дякуємо всім, хто приходить робити свічки та антени

Дякуємо всім, хто приносить речі, іншу допомогу.

Дякуємо всім, хто допомагає інформаційно.

Дякуємо всім, хто цінує нашу роботу.

І дякуємо всім, хто воює – і дає нам змогу займатися поточними справами і думати про майбутнє!

Дякуємо всім університетським службам, особливо АТП, Державному політехнічному музею та нашій Бібліотеці. Також дякуємо нашим партнерам, зокрема Київській міській профспілці, спільно з якими ми маємо змогу ефективніше допомагати українським військовим.

Колективний договір у цілому виконаний, і, думаючи про наступний рік, бажаю всім нам сили, потужності, і бути разом. Тоді ми точно подолаємо всі виклики – і станемо кращими.

Дякую!

Фото С. Нечая

Стипендії від компанії "ІКНЕТ" для студентів ФЕА

Для підготовки затребуваних на ринку праці кваліфікованих фахівців Київська політехніка тісно співпрацює з численними вітчизняними й міжнародними компаніями, які зацікавлені в молодих спеціалістах, здатних працювати на новітньому обладнанні: обслуговувати, вдосконалювати його, сприяти розвитку компанії та розбудовувати відповідні галузі промисловості.

Вручення дипломів переможцям конкурсу. Зліва направо: декан ФЕА В. Будицький, Ю. Винничук, Д. Венедиктова, Є. Нагалецька, О. Кравченко, директор ТОВ "ІКНЕТ" Ю. Подоляк

Для забезпечення якісної високотехнологічної освіти, здатної відповідати викликам сьогодення, у КПІ ім. Ігоря Сікорського успішно діють програми стажування, подвійного диплома, дуальної освіти, тристоронніх угод для випускників тощо. Серед іншого потужні компанії запроваджують для кращих студентів фінансове заохочення – іменні стипендії. Практично на кожному факультеті/інституті є здобувачі вищої освіти, які отримують таку винагороду.

Останні два роки на ФЕА до матеріального заохочення студентів, що навчаються за спеціальністю "Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка", долучилася відома комплексним підходом до вирішення задач в енергетичній галузі інжинірингова компанія "ІКНЕТ", яка займається реалізацією проєктів з традиційної й відновлюваної енергетики. Спектр послуг, що їх надає компанія, охоплює спорудження об'єктів, які генерують електричну енергію з використанням відновлюваних джерел енергії; прислання промислових об'єктів до зовнішніх електричних мереж, оптимізацію витрат на електроенергію, впровадження енергоефективних та інноваційних технологій тощо. Також компанія спеціалізується на управлінні інвестиційними проєктами в енергетиці й промисловості та ін.

До відбору кандидатів на отримання стипендій тут підійшли ґрунтовно. Претенденти мали відповідати певним критеріям: за результатами зимового семестрового контролю 2024/2025 н.р. мати рейтинг успішності не нижче 75 балів та брати участь у громадському житті КПІ ім. Ігоря Сікорського або України; пройти комплексне тестування з профільних та психологічних завдань; написати есе щодо індивідуального бачення одного з профільних питань на вибір: "Енергетична незалежність України: можливості та виклики", "Енергоефективність та енергобезпека промислових споживачів: нові технології та підходи до генерації, розподілу та балансування електроенергії на підприємстві", "Роль розосередженої генерації у підвищенні енергетичної безпеки та незалежності".

Нещодавно стали відомі імена студентів – переможців конкурсу на отримання стипендій від ТОВ "ІКНЕТ" (<https://iknet.com.ua/uk>) у другому семестрі 2024/2025 навчального року: Венедиктова Дар'я (гр. ЕД-21), Маркевич Євгеній (гр. ЕМ-21), Винничук Юрій (гр. ЕМ-11), Кравченко Олексій (гр. ЕД-12), Нагалецька Єлизавета (гр. ЕС-11). Їм також запропонували майбутнє працевлаштування в компанії.

Адміністрація факультету електроенергетичної та автоматичної електрики вітає стипендіатів та висловлює вдячність за надану підтримку генеральному директору ТОВ "ІКНЕТ" Юрію Подоляку.

Микола Пушкар, заступник декана ФЕА

КПІ і Громадська спілка "Асоціація професіоналів довкілля" РАЕВ домовилися співпрацювати

КПІ ім. Ігоря Сікорського відвідала делегація Громадської спілки "Асоціація професіоналів довкілля" РАЕВ у складі президентки Асоціації, засновниці ESG Liga Людмили Циганок і директорки з розвитку Асоціації Тетяни Деркач.

Учасники зустрічі

З гостями зустрілися перший проректор КПІ Михайло Безуглий, проректор з наукової роботи Сергій Стіренко, декан ІХФ Євген Панов, професорка кафедри екології та технології рослинних полімерів ІХФ Олена Іваненко. Учасники зустрічі обговорили питання налагодження співробітництва щодо зеленої трансформації нашої держави. Насамкінець було підписано Меморандум про співпрацю між університетом та Асоціацією.

За словами Людмили Циганок, співпраця КПІ й Асоціації професіоналів довкілля буде зосереджена на створенні програм дуальної освіти та підготовки спеціалістів з екології, навчанні перспективних фахівців з екологічного права та військової екології, підвищенні кваліфікації викладачів за ESG-стандартами, створенні наукових проєктів з повоєнної зеленої відбудови держави, а також із запобігання екологічним катастрофам, започаткуванні точкових регіональних програм з підготовки фахових екологів на рівні громад. Розпочинатиме співробітництво кафедра екології та технології рослинних полімерів ІХФ.

Одним із перших кроків у спільній роботі буде проведення в КПІ 29 квітня першого

студентського ESG Reboot. (ESG (від англ. Environmental, Social i Governance – довкілля, соціальна відповідальність та управління) – це набір критеріїв, що використовуються для оцінки діяльності організації чи підприємства та їхнього впливу у цих трьох сферах.) За твердженням організаторів, це буде подія, що переважає (ось що таке Reboot) підхід до сталого розвитку, мислення про вплив і роль кожного в новій економіці дій, даних і довіри.

Довідково: "Асоціація професіоналів довкілля" РАЕВ/Professional Association of Environmentalists of the World – членська, інноваційна, незалежна, сучасна, неприбуткова організація спеціалістів зеленої економіки державного та приватного секторів із спільними інтересами у дотриманні принципів стійкого розвитку, green recovery та екотрансформації всіх сфер і галузей. Членами її є понад 7 тисяч топових енвайронменталістів, науковців і практиків (інженерів, екологів, юристів, менеджерів зі сталого розвитку та ін.), які реалізують ефективні реформи у сфері охорони довкілля. Організація фінансується коштом членських внесків.

Володимир Школьній

ГЕНДЕРНА РІВНІСТЬ

Утвердження гендерної рівності: крок за кроком

Наша газета вже розповідала про основні засади, покладені в основу Плану дій з імплементації принципів гендерної рівності в практику діяльності КПІ, затвердженого наказом ректора від 3 жовтня 2024 року. Наприкінці березня відбулося розширене засідання робочої групи з питань гендерної рівності КПІ ім. Ігоря Сікорського, участь у якому окрім її членів взяли представники низки підрозділів і ректор університету Анатолій Мельниченко.

"План дій з імплементації принципів гендерної рівності – це справді реальна дорожня карта, визначення маршруту, яким ми рухатимемося у гендерних питаннях. Це безпосередньо впливає на діяльність нашого університету. Навіть у міжнародних рейтингах, до яких входить університет, враховується складова гендерного балансу, – зауважив Анатолій Мельниченко, звертаючись до учасників засідання. – Політика формування гендерної політики університету, гендерної рівності, гендерної збалансованості – це загальні питання нашого розуміння і бачення діяльності університету як на рівні менеджменту, так і в розрізі основних наших освітніх і наукових процесів".

Як все починалося

З докладною розповіддю про історію та перспективи роботи з впровадження в повсякденну діяльність університету принципів гендерної рівності, а також про задачі, що доведеться при цьому розв'язувати, виступив голова робочої групи помічник ректора, член-кореспондент НАН України Сергій Сидоренко. Він, зокрема, нагадав коли, з чого і як починав працювати університет у сфері реалізації принципів "забезпечення гендерної рівності, розширення прав і можливостей усіх жінок та дівчат" (саме так сформульовано основний принцип міжнародного руху у розв'язанні гендерних проблем у цілі №5 – однієї із 17 Цілей Сталого розвитку, що їх у 2015 році ухвалила ООН).

Отже в 2001 році університет уклав з ПРООН Меморандум про створення в структурі Департаменту міжнародного співробітництва КПІ "Українського центру гендерної освіти" (УЦГО) – як інструмента сприяння розвитку в КПІ гендерної освіти, а також для участі в реалізації Платформи дій IV Всесвітньої конференції з питань жінок в Пекіні, у виконанні рекомендацій Спеціальної Сесії ГенАсамблеї ООН "Жінки у 2000: рівність між чоловіками та жінками, розвиток і мир у XXI столітті" та проєкту ПРООН "Гендер у розвитку", національної Програми "Гендерна освіта в Україні". Відтоді спільно з Кафедрою ЮНЕСКО КПІ ім. Ігоря Сікорського "Вища технічна освіта, прикладний системний аналіз та інформатика" УЦГО став ініціатором низки важливих ініціатив в науково-дослідній, навчально-методичній і виховній роботі та в міжнародній діяльності.

Їхній реалізації сприяло запровадження в КПІ посади радника керівника організації з питань гендерної рівності з двома заступниками. І вже невдовзі, в 2004 році, саме на базі КПІ було проведено першу в країні велику міжнародну гендерну конференцію під егідою ЮНЕСКО і за участі міністерки у справах сім'ї, дітей та молоді України Валентини Довженко. Крім того, за участі кафедри ЮНЕСКО КПІ ім. Ігоря Сікорського "Вища технічна освіта, прикладний системний аналіз та інформатика" в університеті було започатковано міжнародні науково-практичні конференції "Гендерний компонент в структурі вищої технічної освіти та природничих наук" і "Жінки в науці та освіті: минуле, сучасність, майбутнє", які стали традиційними. Конференції ці відіграли доволі значну роль в розгортанні гендерного руху загалом по країні: вони привернули увагу суспільства,

демократичних сил до необхідності формування нового законодавчого поля України в сфері гендерної рівності. Серед інших значних заходів гендерної спрямованості, проведених у КПІ, згадали на засіданні міжнародний проєкт за фінансування Уряду Канади "Інформаційна підтримка гендерної освіти в Україні", міжнародну конференцію "Гендер в ядерних технологіях" і чимало інших проєктів, реалізованих у співдружності з іншими країнами.

КПІ й надалі надавав власні приміщення та інфраструктуру для заходів з тематики гендерного руху України, проявляв активність в громадсько-політичному вимірі, в ЗМІ, в тому числі в міжнародних, і поступово перетворився на один із помітних майданчиків єднання ініціативних демократичних сил в цій сфері. А представник університету був введений до складу колегії Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту. Понад те, представниця КПІ доцентка факультету соціології і права Юлія Стребкова була делегована до робочої групи при Міжфракційному об'єднанні Верховної Ради України "Рівні можливості" та робочої групи при Комітеті Верховної Ради України з питань прав людини, нацменшин та міжнародних відносин.

Гендерний рух в університеті сьогодні

Від започаткування в КПІ активного гендерного руху минуло майже чверть століття. У реалізації Стратегії розвитку КПІ в цей період поглиблення принципів гендерної рівності відіграло неабияку роль. Посилилася роль жінок в управлінні на рівні університету та його підрозділів. Поглибилися процеси демократизації. Значною мірою за рахунок активності жінок-вчених розгорнуто міжнародну проєктно-грантову діяльність – тому багато прикладів.

... 25 березня цього року Кабмін затвердив операційний план з реалізації Стратегії впровадження гендерної рівності у сфері освіти до 2030 року. Основний документ – "Стратегію впровадження гендерної рівності у сфері освіти до 2030 року" – було ухвалено у грудні 2022-го. Отож оновлений операційний план з реалізації уже другий: перший було розраховано на 2022-2024 роки, нинішній – на 2025-2027-й. Однією з основних його цілей є посилення ролі саме закладів освіти у забезпеченні гендерної рівності. Це, до речі, відповідає вимогам низки європейських нормативно-правових актів у галузі освітньо-наукової діяльності. Причому виконання деяких з них, зокрема вимог Європейської Комісії щодо наявності

планів гендерної рівності (Gender Equality Plan – GEP) як умови допуску проєктних пропозицій до конкурсів програми ЄС "Горизонт Європа" (в 2021 – 2027 роках), чинить безпосередній вплив на прийняття рішень під час визначення переважності з-поміж проєктів, які висуваються на конкурси європейських проєктно-грантових програм як претенденти на отримання коштів на відповідні дослідження.

На беззневомому засіданні робочої групи, модератором якої виступила заступниця її голови деканка факультету соціології і права Олена Акімова, було визначено перші кроки в напрямі посилення гендерних складників у роботі університету. Передусім вирішено провести моніторинг результатів імплементації принципів гендерної рівності – для визначення вихідних позицій, на яких перебуває університет у гендерному питанні, й прийняття подальших управлінських рішень. Показано завдання: спільно з університетською кафедрою ЮНЕСКО вивчити можливість запровадити в університеті рейтинг підрозділів з питань імплементації принципів гендерної рівності, розробити відповідну методологію і запровадити її як пілотний проєкт у 2025-2026 роках. А ще, для того, щоби подолати гендерні упередження щодо певних інженерних спеціальностей – тих, які в суспільстві традиційно (і помилково) вважають суто чоловічими – під час вступної кампанії до КПІ вживатимуться заходи заохочення для абітурієнтів. Понад те, вирішено за потреби допомагати студентам (та й, власне, і студенткам) у навчанні, запровадивши для цього програми наставництва.

До речі, через специфіку інженерної освіти, чи, радше, спеціальностей, які можна здобути в таких вишах, гендерні питання доволі гостро стоять не лише перед українськими технічними ЗВО, зокрема й КПІ, але й перед університетами інших країн. У розмові з представниками редакцій газет "Київський політехнік" і "Світ" Сергій Сидоренко розповів: "Гендерний рух найсильнішим був саме у технічних університетах, передусім у країнах Балтії та інших. У Швеції, Фінляндії, Данії, в Нідерландах проблеми гендерного паритету найбільш гостро порушувалися саме в технічних університетах". Додамо, що там він, наскільки відомо, є доволі ефективним. Власне, як і в інших європейських країнах. Отож КПІ ім. Ігоря Сікорського нині не торує якихось власних шляхів, а долучається до загальноєвропейського університетського руху.

Дмитро Стефанович

Засідання робочої групи

Гідні умови праці та кар'єрне зростання пропонує НАЕК "Енергоатом"

Топменеджери атомної енергетичної галузі в середині березня завітали до НН ІАТЕ, відвідали лабораторії та науково-дослідний центр, ознайомилися з інноваційними підходами до навчання, зустрілися зі студентами, науковими й науково-педагогічними працівниками Інституту та обговорили важливість підготовки висококваліфікованих спеціалістів для енергетичної галузі. Фахівці з персоналу АТ НАЕК "Енергоатом" відзначили високий рівень знань і затребуваність випускників КПІ ім. Ігоря Сікорського.

Спілкуючись зі здобувачами вищої освіти, виконавчий директор з персоналу НАЕК "Енергоатом" Богдан Шмигельський наголосив, що сьогодні студенти можуть навчатися за тристоронньою угодою: ЗВО – студент – АЕС, отримувати підвищену стипендію та мати гарантії працевлаштування. Єдиною умовою є відповідний рівень знань і бажання студента. Вітається також володіння англійською (рівень B1-B2), адже участь у міжнародних проєктах сприяє розвитку спеціаліста. І пояснив: на сьогодні Україна має унікальний досвід щодо роботи операторів під час аварійних відключень. При цьому є не так багато фахівців, здатних доносити цю інформацію іноземним партнерам, зокрема на численних міжнародних конференціях і зустрічах.

Під час зустрічі з представниками НАЕК "Енергоатом" виступає Є. Письменний

Він також охарактеризував форми співпраці "Енергоатому" з університетом, поінформував про затребуваність для АЕС спеціальності й перспективи розвитку вітчизняної атомної енергетики, високі соціальні стандарти в компанії й додаткові гарантії для фахівців, передбачені Колективним договором, конкурентні зарплати й підготовку резерву на керівні посади, побутові умови й розгалужену систему страхування; розповів про розвинену соціальну інфраструктуру – спортивні, культурні й оздоровчі заклади для працівників і ветеранів галузі, зокрема, підтримку любительського спорту, різноманітні змагання, спартакіаду профспілок з 15 видів спорту, кращу в країні марафонську команду та інше. А на завершення відповів на питання, що стосувалися працевлаштування випускників.

Учасники зустрічі

Окремо Богдан Шмигельський зупинився на допомозі Силам оборони, зокрема повідомив, що станом на тепер НАЕК придбала і передала військовим на більш як 3 млрд гривень різноманітне обладнання, техніки тощо.

Заступник гендиректора з персоналу Рівненської АЕС Олег Килух є випускником КПІ, в компанії здолав шлях від інженера-електроніка до начальника лабораторії, начальника служби інформаційних технологій і заступника гендиректора. Він розповів про потужну взаємодію АЕС з КПІ ім. Ігоря Сікорського: за останній період на ній вже працевлаштовано 76 випускників університету. А загалом на Рівненській АЕС працюють або працювали понад 500 вихованців КПІ. Тут цінують рівень знань, який дає КПІ, планують і надалі бачити наших випускників на підприємстві. "Прагнемо, щоб випускники ЗВО прийшли з певним запасом практичних знань, щоб їхні дипломні

роботи були безпосередньо пов'язані з виробництвом і мали практичне застосування, тож організовуємо якісну практику для студентів, – зауважив О.Килух. – До того ж, безпосередньо на виробництві навчаємо щойно прийнятих спеціалістів за індивідуальними програмами". Він також озвучив, яких і скільки працівників по спеціальностях і кваліфікаціях потребуватиме станція в 2025-27 рр. та розмір їхніх зарплат (на сьогодні середня в компанії вдвічі перевищує середню в країні).

Представник Південно-українського енергокомплексу – заступник гендиректора з персоналу Сергій Котельник звернув увагу студентів, що при працевлаштуванні вони отримають матеріальну допомогу в розмірі трьох посадових окладів, і додав, що нині за 8 студентами, цьогорічними випускниками, які уклали тристоронні договори і мають добрий бал успішності та пройшли співбесіди, на станції уже заброньовано робочі місця.

У відповідь на численні запитання керівник докладно розповів про співбесіди й тестування при прийомі в компанію: визначення вхідного рівня знань з предметів, які вивчалися (для складання програми індивідуальної підготовки), та визначення психофізіологічних показників (для подальшого навчання оперативного персоналу). Підкреслив, що процес навчання, перепідготовки та підтримання кваліфікації в компанії є неперервним.

Фахівці з персоналу Запорізької АЕС – заступника гендиректора Олексія Попова присутні слухали з сумом, застамувавши подих. Наведемо лише кілька цифр. До радистського вторгнення колектив станції налічував 10800 працівників. Місто-супутник – 53 тис. мешканців. Шість енергоблоків забезпечували електроенергією четверту частину економіки країни. Нині половина фахівців виїхали. Понад 2 тис. з них працевлаштовані в НАЕК. Частина продовжують обслуговувати ЗАЕС. "Енергоатом" три роки підтримує своїх працівників, які знаходяться в окупації. Головна мета на сьогодні – збереження кадрів. У фахівців та керівництва є розуміння, що і як залежно від

стану обладнання робити після повернення. Для молодих спеціалістів, звісно, там буде широке поле діяльності та перспективи кар'єрного зростання.

На завершення зустрічі директор НН ІАТЕ професор Євген Письменний подякував гостям за плідну співпрацю й підтримку молодих спеціалістів та, звертаючись до студентів, підкреслив, що кар'єра в енергетиці – це не лише стабільність, а й можливість професійного зростання. Адже АТ НАЕК "Енергоатом" забезпечує надійний рівень життя, гідні умови праці та перспективи для молодих спеціалістів.

"Молодь – це рушійна сила. Професійна діяльність амбітних, вмотивованих, компетентних працівників позитивно впливає на розвиток атомної галузі", – підтримав його Олег Килух.

Дмитро Федоров, асистент кафедри АЕ

ЕнІнХаб: від ідеї до втілення

Останнім часом під словом хаб розуміють такі поняття, як центр діяльності, центр подій, майданчик для впровадження проєктів, ідей тощо. Але функціонування Енерго-Інноваційного Хабу (далі – ЕнІнХаб) КПІ ім. Ігоря Сікорського (або Sikorsky Energy Innovation Hub), який було засновано у лютому 2024 року, значно розширює значення цього слова. Центр діяльності у сфері енергоефективного будівництва (відбудови України після завершення російсько-української війни) за новітніми стандартами і технологіями, про роботу якого ми говорили зі старшою викладачкою Навчально-наукового інституту атомної та теплової енергетики КПІ ім. Ігоря Сікорського Оленою Шевченко, функціонує понад рік. Отож можна підбити попередні підсумки діяльності цього енергетичного кластеру, що об'єднує три потужні наукові школи – Навчально-науковий інститут атомної і теплової енергетики, Навчально-науковий інститут енергозбереження та енергоменеджменту, факультет електроенергетики та автоматики. Крім того, до складу ЕнІнХабу увійшли ще Центр підготовки енергоменеджерів і Центр декарбонізації енергетики. Перелік підрозділів свідчить про те, що при заснуванні хабу його організатори прагнули створити центр, який би об'єднав науковців й інженерів у сфері енергоефективності.

У грудні 2023 року в межах проєкту Європейського союзу "Просування енергоефективності та імплементації Директиви ЄС з енергоефективності в Україні", який реалізує Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH за дорученням Міністерства економічного розвитку та співробітництва Німеччини, громадська організація "Школа енергоефективності" оголосила конкурсний відбір Енерго-Інноваційних Хабів, що мали бути створеними на базі п'яти закладів вищої освіти України. Таке партнерство відкриває нові можливості для розвитку енергоефективних технологій та сталого відновлення енергетичної системи України. Тому команда науковців з НН ІАТЕ, НН ІЕЕ та факультету електроенерготехніки та автоматики КПІ ім. Ігоря Сікорського у складі Олени Шевченко, Інни Білоус, Євгена Письменного, Валерія Дешка, Олени Бориченко, Юрія Веремейчука, Анатолія Чернявського, Євгенія Троценка, Василя Будька підготувала заявку на конкурсний відбір і перемогла в ньому.

– А сьогодні, – ділитися інформацією Олена Шевченко, – разом з колегами працюємо над вирішенням проблем з підвищення рівня енергоефективності під час експлуатації будівельного фонду та промислового комплексу, над впровадженням відновлювальних джерел енергії, над створенням та впровадженням технологій "розумне місто". Мова про низку технологій, що перетворюють енергетичну інфраструктуру старого типу на сучасну цифрову систему, що має назву SmartGrid, а також про Microgrid (локальна електромережа з визначеними електричними межами, яка діє як єдине ціле). Система об'єднаних пристроїв, здатних виконувати дії і вирішувати певні повсякденні завдання без участі людини (або Smart Home – "Розумний дім"), – також перебуває у колі наших науково-технічних інтересів. Займаємося дослідженням інтелектуальних мереж керування інженерними системами, акредитацією спеціалістів у сфері енергоаудиту (Центр підготовки енергоменеджерів) тощо.

– Наша мета – перетворити навколишній простір у межах ЕнІнХабу в енергоефективний демонстраційний осередок, де його відвідувачі довідуватимуться про закони природи та спосіб життя, який оберігає навколишнє середовище, – продовжує розповідь Олена Шевченко. – Адже допитливі можливо зацікавити, якщо продемонструвати модель приміщення, будівлі, що не використовує для опалення і освітлення жодних мінеральних джерел та централізованих джерел енергії, а забезпечує свої потреби в енергії за рахунок власної генерації з відновлюваних джерел. Більше того, всі процеси, які відбуватимуться у цьому "розумному будинку", можна проаналізувати, діагностувати, створити на базі досліджень інноваційні моделі, стартапи для подальшого впровадження. Створення енергоефективної зони, де в мікросередовищі, зокрема столічного технічного університету, можна дослідити/відпрацювати процес та можливості впровадження принципів кліматично-нейтрального міста. Приміром, від проблем з

ЕнІнХаб: Від ідеї до втілення

стор. 5 управління розподілом енергетичних ресурсів до питань використання промислових відходів. Планаємо створити зону з демонстрації сучасного діючого енергетичного обладнання (тепловий насос, сонячна електростанція, геліоколектори тощо), навчальні аудиторії, бібліотеку, читальну залу для ознайомлення з періодикою від партнерів, практичний коворкінг у сфері енергоефективності, що працюватиме як мейкерський простір, відкритий для реалізації ідей цільових аудиторій, та перетворити простір ЕнІнХабу у, так би мовити, живу лабораторію, де можна дослідити процеси тепломасообміну в огорожувальних конструкціях, керувати роботою інженерних систем, обладнання тощо.

— Функціонування Енерго-Інноваційного Хабу дозволить створити умови для набуття практичного досвіду в науковій та інженерній молоді, у досвідчених фахівців у сфері реалізації власних ідей у сфері енергоефективності. І мова не лише про КПІ ім. Ігоря Сікорського. Ми прагнемо створити навчальну базу для фахівців з усієї України. А на початку організовуємо майданчик для зустрічей стейкхолдерів у сфері енергоефективності у північному регіоні України. В такий спосіб сприятимемо усуненню проблеми дефіциту професійних кадрів, впроваджуючи певні напрацювання в освітній процес університету та програми курсів підвищення кваліфікації для спеціалістів. Серед нагальних планів — створення консалтингового центру з надання послуг цільовій аудиторії у сфері енергоефективності. Стратегічними напрямками діяльності Енерго-Інноваційного Хабу є функціонування навчального і консалтингового центрів, центру підтримки стартапів. Серед цільових аудиторій ЕнІнХабу — здобувачі загальної середньої, професійної та вищої освіти, органи місцевого самоврядування, представники малого і середнього бізнесу та об'єкти промислового сектору й енергетики, — ділитись планами О. Шевченко.

— Тепер про перемоги команди та нові проекти. Центр декарбонізації енергетики та Енерго-Інноваційний Хаб КПІ ім. Ігоря Сікорського в його складі інтенсивно розвиваються. За трохи більше ніж рік існування Хаб уже досягнув низки стратегічних успіхів, — говорить Олена Шевченко. — Команда Центру під керівництвом доцентки кафедри теплової та альтернативної енергетики Інни Юрївни Білоус здобула перемогу в конкурсі молодіжних науково-дослідних проєктів, отримавши фінансування для реалізації проєкту "Розробка комплексу рекомендацій з реновації історичних будівель для досягнення показників nZEB на основі енергетичного моделювання". Що таке nZEB? Мова про будівлю з близьким до нульового рівнем енергоспоживання, в якій огорожувальні конструкції мають теплотехнічні показники вищі за встановлені мінімальні нормативні вимоги, та інженерне обладнання якої забезпечує побутові потреби людини й оптимальні мікрокліматичні умови для її перебування та/або проживання у приміщеннях такої будівлі за рахунок використання відновлюваних джерел енергії. Дослідження буде проводитися на прикладі будівлі 6-го корпусу КПІ ім. Ігоря Сікорського, де в одній з частин будівлі розташовано сам Хаб. Також відновлено співпрацю з компаніями BOSCH i Viessmann, що дозволило відновити роботу лабораторних стендів. Близьким часом ці стени знову будуть використовуватися в навчальному процесі університету.

Сучасне обладнання для енергоаудиту

— Серед інших важливих досягнень Центру декарбонізації енергетики назву такі: отримано демонстраційний стенд від компанії HERZ, виконано цифрове сканування простору Хабу для створення ВЕМ-моделі, завершено виконання проєкту "Розроблення інтелектуальної низькотемпературної системи теплозабезпечення будівель на базі конденсаційної модульної котельні", в межах якого в Центрі розміщено дослідний зразок блоку інтелектуальної конденсаційної модульної котельні. Розширюємо матеріально-технічну базу. Остання значуща подія — отримання сучасного обладнання для енергоаудиту від партнерів GIZ у межах проєкту "Залучення дівчат і жінок до енергоефективного відновлення України через тренінги з енергоефективності", який реалізується ГО "Міжнародна фундація розвитку".

Це суттєво посилить можливості Хабу для навчання та наукових досліджень.

І це лише початок! Попереду ще більше нових проєктів, співпраці та інновацій.

Підготував Віктор Задворнов

ПАРТНЕРСТВО

Стажування в компанії Ajax Systems: для чого, для кого і з якими перспективами

Компанія Ajax Systems у межах ініціативи Ajax Next та в партнерстві з КПІ ім. Ігоря Сікорського вже втретє проводить Mechanical Internship — стажування для студентів університету. Заняття за його програмою розпочато 4 березня, а завершаться вони наприкінці семестру. Для участі відібрано 17 студентів різних факультетів університету. Редакція "Київського політехніка" поспілкувалася з представниками компанії, факультету та одним із випускників програми, щоби краще дізнатися про те, для чого проводиться таке практичне навчання, чого мають навчитися стажери, і які перспективи матимуть ті, хто успішно пройде усю програму.

Першою відповіла на запитання редакції менеджерка освітніх програм Ajax Systems Ольга Нагорнюк.

— **З якою метою компанія Ajax Systems вже втретє організовує та проводить у КПІ таке стажування? Навіщо їй це потрібно?**

— Компанія прагне розвивати інженерну сферу в Україні та залучати більше початківців-інженерів в компанію. Ajax Systems вже багато років інвестує у заклади освіти, щоб допомогти студентам отримати актуальні знання та практичний досвід в близьких до реальних бізнес-умовах. На базі університету КПІ ім. Ігоря Сікорського компанія реалізує комплексну програму стажування, яка охоплює підготовку фахівців за різними технічними спеціалізаціями: інженер-конструктор, інженер-механік, кресляр тощо. Завдяки програмі понад 45 студентів пройшли навчання. Найкращі учасники після успішного завершення стажування долучилися до компанії.

— **На студентів яких факультетів і спеціальностей розраховано стажування?**

— Стажування орієнтовано на студентів, в освітніх програмах яких є основи конструювання, механіки, динаміки, робототехніки.

— **Якими є критерії відбору слухачів? Це мають бути студенти бакалаврату чи магістратури? Якими базовими навичками вони мають володіти? Чи потрібно знання англійської мови і, якщо так, на якому рівні?**

— Щоб потрапити на стажування, важливо мати бажання глибше розбиратися у професійній сфері, а також базові навички зі створення простих моделей деталей машин, креслень і складання друкованих деталей. Також враховуються академічні успіхи, додатковий науковий чи практичний досвід.

Участь у стажуванні можуть брати студенти 2, 3, 4-го курсів бакалаврату та студенти магістратури. Знання англійської мови не перевіряються, але воно однозначно буде корисним під час навчання та для працевлаштування у майбутньому.

— **На якій базі проходить навчання — в компанії чи в університеті?**

— Основна локація — лабораторія на приладобудівному факультеті КПІ ім. Ігоря Сікорського. Простір обладнано необхідним обладнанням для практичного навчання: 3D-принтерами, філаментом для друку, інструментами для складання й постобробки. Частина занять відбувається в компанії, щоб стажери мали можливість ближче познайомитися з менторами, виробництвом, процесами тощо.

— **Чи узгоджено навчальну програму з освітніми програмами КПІ?**

— Навчальну програму побудовано так, щоб охопити теми, необхідні для реалізації проєктів під час стажування. Заняття структуровано відповідно до логіки розробки конструкцій пристроїв. Зазвичай ці теми зустрічаються в різних дисциплінах освітніх програм. Основна мета стажування — допомогти студентам систематизувати знання, здобуті в університеті, та застосувати їх на практиці, створивши реальний продукт своєї освіти.

— **Хто викладає на курсах під час стажування — лише фахівці та менеджери компанії, чи залучатимуться й викладачі КПІ?**

— Основними викладачами курсу є представники університету, тоді як інженери та менеджери компанії переважно виступають у ролі менторів. Такий підхід допомагає університету краще розуміти потреби ринку та вимоги до спеціалістів, а отже, адаптовувати освітній процес і розвиток окремих дисциплін.

— **Програма навчання передбачає лише ознайомче-теоретичну частину, чи мають бути і практичні заняття? Чого в ідеалі мають навчитися слухачі?**

— Передусім це практика. Результатом навчання є готова конструкція, яку кожен студент, крім креслень та моделей, реалізує в фізичному вигляді.

— **Як проходять заняття, з якою періодичністю на тиждень, по скільки годин?**

— Заняття проходять двічі на тиждень. Також передбачено самостійну роботу — 8-10 годин на тиждень.

— **Чи планується забезпечення слухачів певними навчальними матеріалами, програмами тощо?**

— Для компанії важливо, щоб студенти отримували усі необхідні та актуальні інструменти для навчання: освітні матеріали, сучасне обладнання тощо. Усе це забезпечує компанія.

— **Чи планує компанія брати випускників програми до себе на роботу?**

— Так. Студентів, які успішно завершують стажування та проходять співбесіду, запрошують на роботу в Ajax Systems.

А ось що розповіла доцентка кафедри автоматизації та систем неруйнівного контролю приладобудівного факультету Галина Богдан.

— **Чи корисною для факультету є співпраця з компанією щодо організації додаткового навчання студентів?**

— Безумовно, співпраця факультету з компанією щодо організації додаткового навчання студентів є дуже корис-

ною, оскільки дозволяє факультету покращити свої освітні програми, адаптуючи їх до потреб ринку праці.

— **Чи бере участь факультет у відборі кандидатів на навчання? За якими критеріями їх відбирають або рекомендують?**

— Ні, факультет не бере участі у відборі кандидатів на навчання. Водночас, серед критеріїв для відбору є академічні результати, здобуті в університеті.

— **Таке стажування проходить вже втретє. Чи бачите ви відмінність між тим, які знання та мотивацію до навчання студенти мали до стажування, і які мають після?**

— Стажування дає змогу студентам не лише поглибити свої теоретичні знання, а й отримати практичний досвід роботи з конструювання та конструювання виробів, оскільки в кінці стажування вони мають надати готовий зразок. У стажуванні беруть участь вмотивовані студенти, які зацікавлені цією сферою і прагнуть оцінити свої знання як конструктора. Можу сказати, що студенти, які пройшли стажування, більш впевнено почувають себе під час подальшого навчання.

— **Чи є (або був у попередніх потоках) відсів студентів упродовж навчання?**

— Так, відсів студентів є, але він незначний. Здебільшого це ті, хто усвідомив, що ця сфера їм нецікава або з якихось причини не підходить.

Наостанок редакція поспілкувалася з випускником програми, який нині паралельно з навчанням в університеті уже працює в компанії, студентом третього курсу Інституту аерокосмічних технологій КПІ Костянтином Ляховим.

— **Чому ви вирішили пройти це стажування?**

— Стажування приваблює мене двома моментами: можливістю поглибити знання у системах автоматизованого конструювання та шансом працевлаштуватися у велику компанію з гарною репутацією. Під час занять я не розчарувався у своєму рішенні, навпаки — стажування дало мені більше, ніж я очікував. Я познайомився з багатьма студентами-однодумцями, кожен з яких має особливий бекграунд та досвід. Ментори були готові ділитися своїми знаннями та надавали вичерпні відповіді на питання, які виникали.

— **Чи цікаво було навчатися, наскільки важко?**

— Не можу назвати стажування важким, оскільки я був дуже зацікавлений в його успішному завершенні. Водночас воно вимагало значної особистої віддачі та часу. Завдяки бажанню отримати від процесу максимум, кожен із викликів не став для мене перешкодою. Наприклад, у процесі розробки свого проєкту ми досліджували реальні аналоги, а саме технічні рішення, які в них реалізовані. Це був дуже цікавий досвід, оскільки нам довелося поглянути на деталі звичних пристроїв з позиції конструктора, технолога та промислового дизайнера. Правильно імплементувати побачене — складне завдання, проте завдяки допомозі менторів та власним старанням це цілком реально. Так само було і з іншими етапами стажування — від засвоєння основ моделювання до прототипування за допомогою 3D-друку.

— **Чи плануєте після закінчення стажування розвиватися в цьому напрямі й надалі? Чи хотіли б пройти ще якісь курси?**

— Я успішно завершив стажування та пройшов випробувальний термін в Ajax Systems, тепер працюю на посаді інженера-конструктора. За час роботи в компанії я встиг побачити, що попри однакові посади, мої колеги мають свої індивідуальні навички та уподобання. Хтось глибше працює з друком та обробкою моделей, хтось краще проводить симуляції роботи деталей в спеціалізованому ПЗ, інші розбираються в роботі з металом, оптиці і т.д. Це дуже надихає окрім опанування загальних навичок та вмінь шукати свою нішу в професії. Зараз я намагаюсь взаємодіяти з усіма членами своєї команди, постійно навчаюся у них чогось нового. Мені охоче допомагають та підтримують, підкреслюючи мої помилки та можливості для зростання. Надалі я планую більше заглибитись у сферу симуляцій, інтегруючи їх у свою роботу.

Дмитро Стефанович,
Володимир Школьнік

КОНКУРС

Кафедра математичних методів системного аналізу
доцентів – 1

незалежної роботи не менше 2 роки, змове володіння державною мовою) **по кафедрі конструювання електронно-обчислювальної апаратури факультету електроніки.**

Нехай здійсниться мрія Варвари

Хіміко-технологічний факультет КПІ ім. Ігоря Сікорського в межах інженерного тижня "KPISchool" 26 березня 2025 року провів для шкільної молоді та усіх бажаючих науково-освітній захід "Хімічні технології в дії". Основною метою заходу було ознайомлення учасників із сучасними хімічними технологіями, демонстрація їх практичного застосування та популяризація хімічної науки серед молоді.

Майбутніх вступників, юних дослідників КМАН та їхніх батьків, у Великій хімічній аудиторії ХТФ привітав завідувач кафедри загальної та неорганічної хімії Вадим Потаскалов, який наголосив на важливості хімічних технологій у сучасному світі, зокрема в таких сферах, як фармацевтика, енергетика, харчова промисловість, будівельна індустрія, технології нових матеріалів та екологія. Викладачі та провідні науковці факультету Вероніка Єфімова, Андрій Кушко, Наталія Жданюк, Олексій Сікорський, Андрій Лапінський, Олександр Букет зробили презентації напрямів досліджень, які ведуться на кафедрах хіміко-технологічного факультету. Було продемонстровано низку цікавих хімічних експериментів. Також організатори заходу відповіли на низку запитань від присутніх. А на завершення заходу співробітники кафедри загальної та неорганічної хімії Олена Шуранова, Тетяна Кушмірук представили серію ефектних хімічних дослідів, які викликали захват та аплодисменти залу. Відповідальна за профорієнтаційну роботу Наталія Тарасенко розповіла про особливості вступу та запросила абітурієнтів на навчання на хіміко-технологічному факультеті, де здійснюється підготовка фахівців напряму G1 (161) "Хімічні технології та інженерія". Відповідальна за роботу з Київською малою академією Ольга Качоровська запросила приєднуватися до науково-дослідницької роботи на факультеті.

Захід викликав значну цікавість учасників – вони змогли не лише дізнатися більше про хімічні технології, а й побачити їх у дії. Це ще раз підтвердило важливість популяризації науки серед молоді та необхідність подібних заходів у майбутньому.

Невдовзі на сторінці кафедри загальної та неорганічної хімії у Facebook редакція "КПІ" ознайомила із думкою учениці 10-го класу київської гімназії № 178 Варвари Братчені щодо її вибору ЗВО для подальшого навчання: "Остаточно вирішити, де саме я хочу навчатися, мені допоміг інженерний тиждень, який відвідала на весняних канікулах у КПІ. До цього я побувала в багатьох університетах з метою визначення того

закладу вищої освіти, в якому хотіла би навчатися у недалекому майбутньому. Політехнічний університет зацікавив мене одразу, адже я люблю математику і хімію, а на думку моїх рідних, мені варто отримати технічний фах. Коли я дізналась про проведення інженерного тижня у КПІ, то вирішила, що треба обов'язково відвідати цей захід. На багатьох факультетах демонструвалися науково-дослідницькі досягнення, де присутні мали змогу ознайомитися з навчальним процесом і перспективами щодо подальшого працевлаштування. Але саме хіміко-технологічний факультет залишив у моїй душі незабутні враження. Можливо, завдяки тому, що якоїсь миті відчула атмосферу серйозної академічної діяльності".

Варвара вдячна за увагу з боку студентів факультету, які допомогли зорієнтуватися у хімічному корпусі. Далі – знайомство з професорсько-викладацьким складом ХТФ, спостереження за проведенням низки цікавих дослідів, бесіда з викладачами у форматі "питання-відповідь". Вона звернула увагу і на той факт, що під час навчання на ХТФ з'являється можливість отримувати освіту на 2-3 курсах закордонних ЗВО.

"Це відкриває нові можливості для студентів і випускників, забезпечуючи рівень конкурентоспроможності у сучасному світі – наголосив майбутня абітурієнтка. – Я задоволена, що отримала можливість відвідати цей захід, тож тепер ще більше впевнена у своєму подальшому виборі". Побажамо Варварі, щоб її мрія здійснилася.

Підготував Віктор Задворнов

Створено в КПІ

У Державному політехнічному музеї імені Бориса Патона відкрито виставку "П'єзoeлектричні двигуни – створено в КПІ". Можливість організувати її з'явилася торік, коли співробітники музею під час дослідження одного окремого експонату музейної колекції – п'єзодвигуна отримали для поповнення музейного фонду окрім інформаційного матеріалу ще й унікальну колекцію зразків таких двигунів.

П'єзодвигуни – це двигуни, в основі конструкції яких лежить використання властивостей п'єзoeлектричної кераміки, високочастотні мікроскопічні коливання якої можна перетворити на обертальний або поступальний рух. Двигуни цього типу мають перевагу в деяких спеціальних застосуваннях, у яких ставляться особливі вимоги до точності, надійності, швидкості, крутного моменту та електромагнітної сумісності й екологічності. Отож нині вони використовуються в космічній, медичній, лабораторній, побутовій техніці та в деяких пристроях точної механіки.

Історія виникнення цього типу двигунів безпосередньо пов'язана з Київським політехнічним інститутом і його науковцями. У середині 1960-х років у КПІ, на кафедрі діелектриків і напівпровідників професора Михайла Некрасова, недавній її випускник В'ячеслав Лаврінченко зробив винахід, який ліг у підґрунтя подальших робіт і, врешті-решт, забезпечив виникнення нового класу пристроїв.

Музею вдалося розшукати одного з перших учнів і однокласників Лаврінченка – Володимира Вишневецького, для якого п'єзодвигуни, так само, як і для його вчителя, стали справою професійного життя: він працював над цією тематикою спочатку в КПІ, а згодом у компанії Physik Instrumente GmbH в Німеччині. Саме завдяки його ентузіазму і теплим почуттям, які він зберіг до Alma mater, у нашому музеї створено колекцію п'єзодвигунів, представлену в експозиції.

Виставка п'єзодвигунів – це результат дослідження цих пристроїв від першої практичної конструкції до цілої низки унікальних експонатів, які відображають поступовий шлях наукового та інженерного пошуку. На стенді, присвяченому початковому етапу розвитку п'єзодвигунів, відвідувачі музею можуть наочно ознайомитися з етапами цього розвитку. Також тут представлено результати патентного та бібліографічного пошуку, дослідження в цій сфері наших науковців та аналіз публікацій іноземних дослідників з історії створення п'єзодвигунів. На виставці експонуються і результати практичного застосування цих розробок – діапроектор "КІІВ-66 АВТОМАТ", в якому використано сконструйовані в КПІ п'єзодвигуни.

Винаходи і розробки київських політехніків, пов'язані з п'єзодвигунами, широко визнаються в усьому світі, про що свідчать отримані співробітниками університету авторські свідоцтва і патенти десятків країн, а також посилення на них у публікаціях дослідників, які працювали над цією тематикою в інших країнах. На відзначення заслуг В'ячеслава Лаврінченка в Україні в серії "Винаходи, які Україна подарувала світу" було випущено поштову марку, присвячену його винаходу – п'єзодвигуну. Вона також є тепер в експозиції музею.

Державний політехнічний музей КПІ ім. Б. Патона висловлює глибоку вдячність Володимиру Сергійовичу Вишневецькому за надані музею унікальні експонати та мемуари, які є безцінним внеском в історію КПІ. Запрошуємо відвідати Державний політехнічний музей та оглянути першу виставку із серії "Створено в КПІ". Виставку, присвячену історії створення п'єзодвигунів та участі науковців КПІ у мейнстрімі розвитку технологій.

За інф. ДПМ імені Бориса Патона при КПІ ім. Ігоря Сікорського

Врятувати життя: тренінг у музеї

Серед цікавих експонатів старовинної техніки та вражаючих світлин присвяченої українським військовим, волонтерам і медикам виставки "Із полум'я зродились" у Державному політехнічному музеї імені Бориса Патона при КПІ ім. Ігоря Сікорського відбулась актуальна, особливо нині, подія. Найвмотивованіші студенти та аспіранти приладобудівного факультету більше 4 годин присвятили навчання з курсу домедичної допомоги за програмою американської колегії хірургів "STOP THE BLEED". Провели цей безкоштовний тренінг інструктори волонтерської групи "БЕЕ MED" Оксана Мусякевич і Сергій Нечай (він же доцент ПБФ).

Слухачі навчалися алгоритму дій при наданні допомоги, розрізняти та зупиняти критичні кровотечі сучасними засобами і методами. Після ґрунтовної лекції підлога музейної зали перетворилася на дві окремі галявини, на яких учасники тренінгу практично відпрацьовували на макетах

тампонування ран, бинтування, вчилися вправно користуватися турнікетами двох поширених типів – CAT та SICH. Сформовані навички важливі для безпеки не менше, ніж наявність укриттів: у можливій критичній ситуації вони допоможуть зберегти життя собі й тому, хто поряд.

Інф. та фото О. Мусякевич, С. Нечай

Київський
Політехнік

газета Національного технічного університету України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

<https://www.kpi.ua/kp>

Ідентифікатор друкованого медіа в Реєстрі суб'єктів у сфері медіа R30-03597

Головний редактор: Д.Л. СТЕФАНОВИЧ

Провідний редактор: Н.Є. ЛІБЕРТ

Дизайн та комп'ютерна верстка: І.Й. БАКУН

Відповідальність за достовірність інформації несуть автори.
Позиція редакції не завжди збігається з авторською.

03057, м. Київ,
вул. М. Брайчевського, 5А,
корп. №31, кімн. 14
(4-й поверх)

gazeta@kpi.ua

(044) 204-85-95